

“Ένα λαμπρό Προσφυγικό Σωματείο

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΘΡΕΑ

Ίερές μνήμες από τὰ σκλαβωμένα χώματα μας

Τρία χρόνια ζωή έχει τὸ Σωματείο «Ελευθερη Κυθρέα», πὸν ιδρύθηκε μὲ πρωτοβουλία δυὸ δραστήριων προοδευτικῶν Κυθρεωτῶν ἐκπαιδευτικῶν τῶν κ.κ. Π. Στυλιανοῦ καὶ Κλ. Συμεωνίδη. Ἡ δράση του φαίνεται καθημερινὰ ὄχι μόνο στὸν Κυπριακὸ χῶρο ἀλλὰ καὶ στὸ ἐξωτερικό. Ἔνας συνεχῆς ἀγώνας γιὰ νὰ κρατᾶ ζεστὴ τὴ φλόγα τῆς ἐπιστροφῆς στὰ πατρογονικά ἐδάφη. Ἔνας ἀγώνας γιὰ νὰ δώσει θάρρος, ἐλπίδα, ἀγωνιστικότητα στὶς 15 χιλιάδες κατοίκους.

Τὸ Σωματείο στάθηκε πάντα δίπλα στὸν ἀείμνηστο Ἀρχιεπίσκοπο Μακάριο καὶ τώρα στὸν Πρόεδρο Κυπριανοῦ καὶ τὴ κυβέρνησή του. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος πολλές φορές ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειά του καὶ τὴ βαθιά του ἐκτίμηση γιὰ τὸ πολυσχιδῆς ἐθνικὸ πολιτιστικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο πού τὸ σωματείο ἐπιτελεῖ.

Ἡ ἰδρυτικὴ συνέλευση γιὰ τὴν ἴδρυση τοῦ Σωματείου ἔγινε στὶς ἀρχές τοῦ 1975. Ἡ συνέλευση ἦταν καὶ καταστατική. Στὸ Καταστατικὸ τοῦ Σωματείου «Ἐλ. Κυθρέα» περιέχεται ὅρος πού λέγει ὅτι τὸ Σωματείο θὰ διαλυθεῖ μόνον ὅταν οἱ κάτοικοι ἐπιστρέψουν στοὺς τόπους τους. Πρῶτος Πρόεδρος ἐξελέγη ὁ κ. Στυλιανοῦ καὶ πρῶτος Γραμματέας ὁ κ. Συμεωνίδης.

Σὲ λίγους μῆνες ἀπὸ τὴν ἰδρυτικὴ συνέλευση ἔγινε τὸ πρῶτο παγκύπριο συνέδριο τοῦ Σωματείου στὴ Λευκωσία. Κήρυξε τὴν ἑναρξή του ὁ Ὑπουργὸς Ὑγείας κ. Βάκης. Παρέστησαν πολλοὶ ἐπίσημοι βουλευτὲς κ.ἄ. Τὸ συνέδριο προσφώνησαν ἐπίσης πολλοὶ ἀντιπρόσωποι Ὀργανώσεων καὶ Σωματείων. Πάνω ἀπὸ 1000 πρόσωπα παρακολούθησαν τὶς ἐργασίες του.

Ἀξιόλογη δραστηριότητα τοῦ Σωματείου ἦταν ἡ ὀργάνωση δύο ἐκθέσεων. Σκοπὸς τους ἦταν νὰ τονιστεῖ ἡ παλιτιστικὴ παράδοση τῆς περιοχῆς. Στὴν πρώτη ἐκθεση ἐκτέθησαν τετρακότες καὶ ἄλλα ἀρχαῖα ἀντικείμενα τῆς περιοχῆς Κυθρέας.

Παρέστησαν πολλοὶ ἐπίσημοι. Μάλιστα τὴν ἐντύπωση ἔκανε ἡ ἐκθεση ὥστε ὁ Ρουμάνος Μορφωτικὸς Ἀκόλουθος εἰσηγήθηκε ὅπως ἡ ἐκθεση μεταφερθεῖ καὶ στὴ Ρουμανία.

Ἐφέτος ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια καὶ μιᾶς ἄλλης ἐκθεσης Λαϊκῆς ζωγραφικῆς καὶ ξυλογλυπτικῆς Κυθρεωτῶν ζωγράφων καὶ γλυπτῶν πού ἀνοίξε ὁ Μορφωτικὸς Λειτουργὸς τοῦ Ὑπ. Παιδείας κ. Σέργης. Παρέστησαν, ὁ Ὑπουργὸς Παιδείας Δρ Σοφιανὸς πολλοὶ Μορφωτικοὶ Ἀκόλουθοι Πρεσβειῶν καὶ πλήθος κόσμου. Ἐπ' εὐκαιρία τῆς ἐκθέσεως ἐξεδόθη ἀπὸ τὸ ταχυδρομεῖο εἰδικὸ σλόκων κι ἀπὸ τὸ σωματείο ἐξεδόθησαν ἀναμνηστικοὶ φάκελλοι.

Γιὰ νὰ τιμήσει τὶς ἑκατοντάδες σφαγιασθέντες ἀπὸ τοὺς Τούρκους τὸ Σωματείο ὀργανώνει κάθε πρῶτη Κυριακὴ μετὰ τὶς 14 Αὐγούστου ἐτήσιο μνημόσυνο τῶν ἡρώων καὶ μαρτύρων τῆς περιοχῆς. Ἐπ' εὐκαιρία τοῦ μνημοσύνου ἐξεδόθησαν μερικὰ τιμητικὰ μετάλλια καὶ τὸ σωματείο παρασημοφόρησε άτομα πού ἐπέδειξαν ἡρωϊκὲς ἢ ἀλτρουϊστικὲς πράξεις. Ἀκόμα 1000 ἀριθμημένα ἀναμνηστικὰ μετάλλια ἐξεδόθησαν μὲ παραστάσεις ἀπὸ τὴ σφαγή. Μερικὰ διατίθενται ἀκόμα.

Ἡ ἀπόφαση τοῦ Δ.Σ. τοῦ σωματείου νὰ ἐκδώσει τετραμηνιαῖο περιοδικὸ μὲ τὸν τίτλο «Ελευθερη Κυθρέα» ἦταν πιά ἀπὸ τὶς πλεον σοβαρὲς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου.

Σκοπὸς τοῦ περιοδικοῦ εἶναι ἡ προβολὴ τῶν δραστηριοτήτων τῶν ἐκτοπισθέντων

κατοίκων τῆς περιοχῆς καὶ ἡ προβολὴ μακρὰς πολιτιστικῆς καὶ ἱστορικῆς παράδοσης τῆς περιοχῆς.

Εἶναι ἓνα πρωτοποριακὸ περιοδικὸ καὶ ἡ ἐκδόση τοῦ πρώτου τεύχους χαιρετίστηκε μὲ εὐμενῆ σχόλια ἀπὸ πνευματικούς παρώντας ἐδῶ καὶ στὸ ἐξωτερικόν.

Τὸ Δ.Σ. στὸν τομέα τῆς διαφώτισης ἔκαμε πάρα πολλά. Ἐπεσκέφθηκε πολλοὺς πρέσβεις στὴν Κύπρο ἀπὸ τοὺς ὁποίους ζήτησε νὰ βοηθήσουν τὴν Κυπριακὴ κυβέρνησις στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν ἐπικράτηση τοῦ δικαίου. Οἱ ἐκδόσεις πού ἔκαμε ὁ κ. Π. Στυλιανοῦ ὅπως ἡ «Μαύρη Βίβλος» καὶ ἄλλα βοήθησαν πολὺ στὴ καταδίκη τῶν τουρκικῶν ἐγκλημάτων. Κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν δικαστῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης στὴ Κύπρο οἱ κ.κ. Στυλιανοῦ καὶ Συμεωνίδης συνέβαλαν πολὺ ὥστε νὰ ἐκδοθεῖ ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις γιὰ τὴν Τουρκία.

Οἱ πολλὲς ἀνακοινώσεις τοῦ Σωματείου καὶ οἱ θέσεις του πάνω στὰ διάφορα θέματα καλύπτουν τρεῖς ὀγκώδεις τόμους καὶ θὰ ἀποσταλοῦν στὶς βιβλιοθήκες τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Τὸ Σωματεῖο «Ἐλεύθερη Κυθρέα» συν-

εργάστηκε στενὰ μὲ τὴν Παγκύπρια Ἐπιτροπὴ Προσφύγων καὶ μὲ τὰ ἄλλα προσφυγικὰ σωματεία. Ἐκπροσωπεῖται στὴν Ὀλομέλεια τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Παγκυπρίου Ἐπιτροπῆς Προσφύγων μὲ τοὺς κ.κ. Στυλιανοῦ, Συμεωνίδη καὶ Πέτσα.

Τὸ σημερινὸ Δ.Σ. τοῦ σωματείου ἀποτελοῦν οἱ Π. Στυλιανοῦ, Χρ. Πέτσας, Κ. Κυριάκου, Κλ. Συμεωνίδης, Γ. Ζένιος, Γ. Κολιός, Κ. Κελεπέσις, Ἀνθούλα Σαββίδου, Ἀν. Σιοκορῆς, Ἀν. Παπαβαρνάβας, Χρ. Παύλου, Σ. Παύλου καὶ Παπαευτύχιος Παπαχριστοδούλου.

Τὸ Σωματεῖο ἀποτελεῖ ἓνα κλασσικὸ παράδειγμα τοῦ τί μπορεῖ νὰ προσφέρει στὴ συντήρησι τῆς ἱστορικῆς μνήμης ἑνὸς τόπου, στὴν προβολὴ τῶν πολιτιστικῶν του ἐπιτεύξεων, μὰ πῶς πολὺ ἴσως ἀπ' ὅλα στὴ συντήρησι καὶ στὴν ἀναζωπύρωσι τοῦ ἀγωνιστικοῦ φρονήματος μιᾶς περιοχῆς ἔστω καὶ προσφυγικῆς, μιὰ ομάδα ψυχωμένων ἀνθρώπων πού πιστεύουν σ' αὐτὰ πού ἀγωνίζονται καὶ πού δονοῦνται ἀπὸ τὶς ξεριζωμένους μνήμες.

Ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα «Δημοκρατικὴ»
τῆς 4.9.78 (σ. 3η)

ΝΕΕΣ ΤΗΣ ΚΥΘΡΕΑΣ ΣΤΗ ΧΑΛΕΥΚΑ

Κοπέλλες τῆς Κυθρέας στὰ 1955—56 στὴν ὁλόδροση Χαλεύκα. Ἀπὸ τὰ δεξιὰ: Ἡλέκτρα Χατζητρύφωνα—Ττοουλιὰ, ἡ σύζυγος Παντελῆ Κωστούρα, ἡ τρίτη κοπέλλα εἶναι ἀγνωστὴ, Ἀνίτσα Ρένου Κυριακίδη, Εἰρήνη Κωστούρα, Μαρούλα Φραγκεσκίδου, Μαίρη Σοφοκλέους καὶ Καλομοίρα Νικολάου.

[Στοιχεῖα πού μὰς ἔδωσε τὸν Ἰούνιο τοῦ 1978 ἡ Μαίρη Σοφοκλέους]

[Π. ΣΤΥΛ.]